

Aktivt liv:

Min 1. hjort

Niels Horsbøl med hovedet af den nedskudte kronhjort.

Niels Horsbøl var en lykkelig jæger, da han i efteråret sidste år skød sin første hjort. En kronhjort, en såkaldt med ulige 16-ender. Lidt af en bedrift for dem, der kender bare en smule til jagt.

Tekst: Birgitte Bjørkman
Foto: Privatfoto

– Man skal være lidt mere end ualmindelig heldig, ud over kløgt, for at nedlægge en hjort, fortæller 43-årige Niels Horsbøl fra Esbjerg lidt stolt og fortsætter:

– Kronhjorten er et meget sky dyr. Den kommer ikke sådan bare lige ud af skoven for at blive skudt. Den er for det meste et natdyr, har en fænomenal god lugtesans og ører, der kan høre, hvad du tænkte i går. Ved den mindste lyd forsvinder de ... Det er derfor, de kan blive så gamle.

Jagter de gode oplevelser

Da Niels Horsbøl var 16 år, fik han sit jagttegn. Samme år brækkede han nakken ved en gymnastikulykke. Han nåede derfor aldrig at gå på jagt som gående. – Siden ulykken har jeg jagtet de gode oplevelser, fortæller Niels, der har haft et behov for at afprøve, hvad der er muligt.

– Men jeg har også et stort behov for at komme i kontakt med naturen. Den har en helende kraft. Der er nok lidt urmeneske i mig, fortæller Niels og trækker på smilebåndet.

Tunet udstyr

Niels fandt frem til, at riffeljagt passede bedst til hans situation som kørestolsbruger og tetraplegiker.

– Her finder jeg mig godt tilpas og kan få det til at fungere i praksis, når vildtet skal nedskydes. Men jeg skyder også ænder, gæs, duer, fasaner, rådyr og ræv med haglgevær.

På spørgsmålet hvorfor riffel frem for haglgevær, svarer Niels: – Riffel kræver ikke nær samme balance i kroppen, som et haglgevær kræver. Niels har afprøvet forskelligt udstyr, der er på markedet, og på den baggrund fundet frem til riflen, Sauer 202, der har et godt greb og en god funktionalitet.

– Og så har jeg tunet aftrækket op, så det går ganske let, forklarer Niels, der har en inkomplet tetraplegi (C5/C6), hvilket han indrømmer gør det hele lidt lettere.

– Men jeg ved, at tetraplegikere uden fingerfunktion også klarer at skyde. Hans bedste råd er masser af øvelse, træning og vilje.

– Så kommer man længere, end man tror!

Niels har også fået fremstillet et stativ til riflen, som monteres på hans SWISS-TRAC.

– Det er genialt. Det er en kæmpe hjælp, når man skyder med riffel, fortæller Niels og tilføjer, at der endnu kun findes dette ene stativ i hele verden.

På jagt i Polen

I september 2014 tog Niels sammen med to af sine jagtvenner på hjortejagt i Polen.

– At få mulighed for at skyde en hjort har altid ligget latent i baghovedet, og jeg har håbet, at det ville lykkes en dag, fortæller Niels.

Så da Niels sad midt i de polske skove, og hans to venner begge havde skudt en hjort, var hans største ønske at kunne skyde sin første hjort.

– Jeg syntes, at det ville være helt på sin plads ... Det ville bare være alt for meget øv at skulle høre på de to andre hele vejen hjem fra Polen, hvis jeg ikke fik skudt min egen hjort, fortæller Niels og griner.

En intens oplevelse

På spørgsmålet om, hvordan det føles i det øjeblik, hjorten er i riffens korn, og der trykkes på aftrækkeren, svarer Niels:

– Det er en helt speciel oplevelse. Dette lille øjeblik af den lange rejse frem til det punkt, hvor dyret er på kornet, og skuddet går af, er et meget intenst øjeblik. Niels fortsætter:

– Det at skyde et dyr er jo kun en lille del af det at gå på jagt. Når skuddet er affyret, og dyret er ramt godt, får man en meget stærk oplevelse af, at alt går op i en højere enhed. Altså det, at forberedelser, træning, udstyr og selve dagen, hvor der lige præcis kommer en hjort, som jeg gerne vil skyde, på det sted, hvor jeg har bevæget mig hen. Det er da en gave!

– Samtidig flyver mange tanker på én gang gennem hovedet. Jeg husker tydeligt, at det var ret overraskende, hvor meget hjorten fyldte i min sigtekikkert. Dernæst bad jeg til at hjorten ville vende siden til, så jeg kunne skyde den i hjerteregionen. Utroligt nok, så skete dette.

Niels' første kugle var et perfekt pletskud.

– På jagtsprog kaldes det en krydstier. Men da hjorten stadig var på benene, let vaklende, sigtede jeg igen og skød. Hjorten faldt død om på græsstykket. Niels havde skudt sin første hjort.

– Der var selvfølgelig også noget vemodigt over det, fortæller Niels og skynder sig at tilføje:

– Men hjorten havde trods alt levet et godt og frit liv.

Fællesskab

Bortset fra turen til Polen sidste år finder Niels sine jagtområder i Danmark. Han er medlem af en jagtforening i Hjerting, og han er også med i et jagtkonsortium i nærheden af, hvor han bor.

– Gennem jagtforeningen har jeg adgang til en dejlig skov. Det giver nogle fine muligheder for fællesjagter i efteråret, hvor medlemmerne møder op og går på jagt sammen. Vi tager nogle såter, holder en pause, hvor der spises pølser og snakkes, og derefter igen et par såter, for så at slutte af med parade. Alt sammen vildt hyggeligt, fortæller Niels, der holder meget af det sociale samvær jægerne imellem.

– Jeg tager også ofte af sted med en kammerat for at have nogen at dele oplevelsen med.

Terrængående og frihed

For mange år siden stiftede Niels bekendtskab med den schweiziske SWISS-TRAC; en såkaldt kørestolstraktor, som fastspændes foran hans manuelle kørestol.

– Den har siden fulgt mig på mine jagtture i uvejsomt terræn, fortæller Niels, der også er forhandler af SWISS-TRAC.

– Uden den kunne jeg ikke komme ud og opleve naturen eller tage på jagtture.

Med den kan jeg klare langt det meste ved egen hjælp. Det giver mig en stor tilfredsstillelse at være uafhængig af andre og selv tage på tur, når jeg vil. Det betyder utroligt meget for mig.

På spørgsmålet, om Niels ikke oplever begrænsninger engang imellem, svarer han:

– Man vil naturligvis altid kunne finde begrænsninger, sådan er det bare.

Selvfølgelig er der steder, hvor jeg ikke kan færdes. Men det strækker sig mest til ikke at kunne gå inde i den tætte skov, hvor der ikke er stier, og det hele er ufremkommeligt – selv med en SWISS-TRAC!

– Hochsitze og jagtstiger er heller ikke noget, man klatrer op ad med en kørestol. Så jeg "jager" udelukkende fra jorden. Men det har mennesket jo gjort i tusindvis af år... så det går også an for mig, siger Niels tørt.

– For alle mennesker byder livet på begrænsninger, og der må indgås nogle

kompromiser engang imellem. For mig betyder det, at det er på denne måde – ellers ingen jagt!

Alle sanser tændt

Jeg spørger Niels, om det giver et sus, når man har skudt sit bytte?

– Arh! Sus er nok et stærkt udtryk. Jeg synes, det er rigtig spændende at vente på, om der kommer noget vildt. Men spændingen kan også gå lidt op og ned i løbet af jagten, når man for eksempel sidder længe ude i naturen og observerer, hvad der sker. Efter skuddet kan følelsen derfor godt være en blanding af glæde og taknemmelighed.

– Men klart! På vej rundt i terrænet kan det være rigtigt spændende. Som f.eks. forleden, hvor jeg var ude et par timer at afprøve nogle idéer – eller teorier – i praksis. For idéer er der mange af hele tiden. Det er dem, der driver det hele. Niels beskriver levende, hvordan han sneg sig rundt langs hegn og mellem træer i terrænet.

– Jeg fulgte nogle hegn ved en mose, hvor der var meget fod fra både rådyr og kronstyr. Det skærper jo ens opmærksomhed. Og da jeg runder et hjørne, opdager jeg pludselig et dyr. Da kikkerten kommer op, og jeg ser dyret, bliver det spændende. Først ligner det en kronhind, som står og græsser. Men da det er sparsomt, hvor meget jeg kan se gennem krattet, kan hjernen og håbet spille én et pus.

Hurtigt bliver det klart for Niels, at det er et rådyr, som går og græsser ganske tæt på, hvor han sidder.

– Da jeg ikke kan kravle gennem hegnet, beslutter jeg mig for at purse mig ind på tættere hold. Jeg håber, at der er et hul i hegnet, hvor jeg kan komme på skudhold af dyret.

Lige så stille sniger Niels sig frem. SWISS-TRAC'en kører på el og er derfor lydløs. En væsentlig detalje, når man går på jagt.

– Alle mine sanser er skærpet, og jeg kan høre hver en lille gren og sten, jeg forcerer. Heldigvis er det ikke så slemt, da jorden er blød at køre på. Vinden er stik imod mig, så dyret kan ikke få færten af mig. Ellers ville min taktik ikke lykkes.

Niels fortsætter:

– Med meget langsom fart bevæger jeg mig fremad. Jeg har endnu ikke fundet nogen huller i hegnet, så jeg må længere frem. Jeg gør igen holdt for at observere, og til min forbløffelse kommer der endnu et dyr til syne. Det synes

lovende, men jeg ved, at flere dyr også betyder, at de er mere årvågne.

Balsam for sjælen

Niels er nu kun 80 meter fra de to græssende rådyr, der er uvidende om hans tilstedeværelse.

– Lidt længere fremme åbenbarer der sig det gyldne "window of opportunity". Et hul i hegnet svarende til størrelsen på en fodbold.

Men Niels er ikke sulten. Han vil gerne tættere på. Han ser på klokken. Den er 15.46. Om under en halv time går solen ned. Men der er stadig tid.

– Da jeg er 50 meter fra dyrene, slutter hegnet. Hvis jeg bevæger mig tættere på, vil dyrene helt sikkert opdage mig. I

- Uden min SWISS-TRAC kunne jeg ikke komme ud og opleve naturen eller tage på jagtture. Med den kan jeg klare langt det meste ved egen hjælp.

stedet holder jeg stille og observerer de smukke rådyr.

I disse minutter glæder Niels sig over, at det kan lade sig gøre at komme så tæt på dyrene, uden at de opdager ham.

– Efter fem minutter trækker først det ene rådyr sig væk, og få minutter efter forsvinder også det andet ind i skoven.

Tilbage sidder jeg i skumringen med en ny viden og en uforglemmelig oplevelse, der er lagret i min hukommelse.

– Det har været en dejlig tur ud i det fri, og det er ren balsam for sindet.